

Penmail

Jaargang 10, nr. 1 – Januari 2015

Uitgave : Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@upcmail.nl)

Gratis digitaal kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

0 – 0 – 0 – 0 – 0

Jawel: Penmail gaat 2^e decennium in!

Niet te geloven, dat er sinds 2006 al 36 Penmails aan dit digitale nummer zijn voorafgegaan! Bepaald verheugend – waard om het glas te heffen – dat er steeds genoeg op schrijfterrein te melden is en blijft. Zoals veel in beweging, aan verandering onderhevig is, zo ook op het altijd boeiende gebied van schrijven en handschrift ... zoals ons schrijfwereldje onlangs werd opgeschrikt door een onheilsbericht uit Finland. Via het Jeugdjournaal kregen we te horen, dat dit staatssecretaris Sander Dekker van onderwijs tot nadenken stemt.

Kleuters voorbereiden op blokschrift!

Onlangs kwam bij het Platform Handschriftontwikkeling deze bijzondere schrijfvraag binnen. Een Pabostudente wilde onderzoeken hoe een kleuter het best is voor te bereiden op het blokschrift, op los leesletter-schrift, in groep drie. Zoals gebruikelijk is de vraag naar de Platformleden gegaan, die er hun mening en advies hebben gegeven. Er bleek weinig onderzoek naar en ervaring over te bestaan. Maar een intrigerende vraag is het!

Bundel 47 “Over kinderhandschrift ...” is uit

In november zag een nieuwe bundel met vertaalde artikelen en eigen onderzoek(jes) het daglicht. Ditmaal met 22 bijdragen, die allerlei onderwerpen voor de geïnteresseerde lezer bevatten, bijvoorbeeld:

- * De ontwikkeling van schrijfsnelheid: processen en problemen, Anna L. Barnett e.a., 2014 (abstract voor SIG-Writing Conference, 4 p.)
- * Voorbeeld van schrijfbewegingstherapie. Het verhaal van Diego, Paola Gardoni, 2011 (7 p.)
- * Onderzoek naar verandering van schrifthelling in handschriften, Jo Bernard, 2011 (3 p.)

- * Neurologische wetenswaardigheden over schrijven, J.J. Bakker, 2011 (3 p.)
- * Onderwijzen of niet onderwijzen? Cursief in de klas, Edda Manley, 2014 (2 p.)
- * Het belang van schrijfonderwijs in de 21^e eeuw, Hanover Research, 2012 (7 p.)

Deze bundel kost € 5,85 (excl. verzendkosten), is te bestellen bij de redactie (zie bovenaan).

Bij deze gedenkwaardige Penmail kan men 1 of 2 van de genoemde artikelen aanvragen en digitaal toegezonden krijgen.

Jesse heeft dyslexie

Bij Jongbloed Educatief (www.jongbloed-educatief.nl) verscheen in 2012 de 3^e druk van “Jesse heeft dyslexie”, geschreven door logopedist/dyslexiespecialist Esther Molema. Voor een leerling met dyslexie is de lees-/schrijfwereld een ‘jungle’. Praatplaten dienen om de ‘aangeleerde hulpeloosheid’ om te zetten in de zelfacceptatie van “Ik heb dyslexie”. Met een handleiding, handreiking, vier blokken, alfabetliniaal en aanwijskaart wordt er systematisch en oplossingsgericht gewerkt aan deze hinderlijke lees-/spellingstoornis.

Wat “Jesse” te maken heeft met leerlingen die (leren) schrijven? Het is goed te bedenken, dat gemiddeld één of twee kinderen per klas met dyslexie te maken hebben! Als leerkracht is het dan heel zinvol om bijvoorbeeld deze voorinformatie uit “Jesse” te weten:

Dyslectische kinderen kunnen tegen problemen aanlopen met schrijven. Zo kunnen zij een onleesbaar handschrift hebben als gevolg van een zwak ontwikkelde fijne motoriek. Ook ligt het schrijftempo veelal laag.

Het vraagt veel tijd en herhaling van ze om de grafemen (schrijffletters) te automatiseren. Bij schrijven denkt zo’n kind lang na over hoe ze ook alweer geschreven moeten worden. De lettervormen komen vertraagd uit het geheugen. Het schrijven van woorden kost nog meer tijd, aandacht en energie dan het lezen zelf. Ze maken dezelfde spelfouten als andere kinderen, maar vaker en langduriger.

Een bijkomend probleem is, dat er voor het schrijven van een zin of verhaal (stellen) zowel aandacht moet zijn voor de spelling van de woorden, als ook voor de inhoud. Die dubbeltaak blijkt voor dyslectische kinderen een probleem te zijn.

Werken aan de schrijfbeweging!

Op 14 januari wordt de schrijfset “Werken aan de schrijfbeweging” gepresenteerd: 50 kaarten voor de bovenbouw, waar individueel, maar groepsgewijs aan kan worden gewerkt. Een zeer welkome aanvulling voor zelfstandige toepassing!

Nieuwsgierig? Op de homepage van het Platform (www.handschriftontwikkeling.nl) staat meer informatie, zijn er twee kaarten opgenomen!

Nationale Week van het Handschrift

Van 19 t/m 23 januari wordt de eerste Nationale WEEK van het Handschrift gehouden! Voor onderen de bovenbouw worden elk drie uitnodigende schrijfactiviteiten aangeboden. Ze zijn te vinden op dezelfde homepage van het Platform – een bezoekje waard?

Leerling uit groep 5:

Eerste regel begint met mooie grote, regelmatige en lichthellende letters.

Weldra gaat de grootte sterk wisselen.

De letters staan meermalen niet meer op de schrijflijn.

Hoofdletters zijn nog terra incognita.

Bron: Dit handschrift kan véél leesbaarder!

Bundel 47 “Over kinderhandschrift ...”